

നെക് ചന്ദ്

പി കെ സുധി

കുസൃതിക്കാരുടെ കീശകളിൽ തപ്പിയാൽ എന്തൊക്കെ കിട്ടും? കുന്നിമണികൾ, കൂപ്പി വളത്തുണ്ടുകൾ, ഉടഞ്ഞ കണ്ണാടി ഗോലികൾ, പവിഴക്കല്ലുകൾ, ബട്ടണുകൾ, സ്പ്രിംഗുകൾ, അങ്ങനെയങ്ങനെ... പാഴ്വസ്തുക്കൾ നമ്മുടെ മനസ്സിലും വന്നൊട്ടാറുണ്ട്. നമ്മളതിനെ പോക്കറ്റിലാക്കും. അതിലെ കൗതുകം അവസാനിക്കുമ്പോൾ പിന്നെയും എവിടെയെങ്കിലും വലിച്ചെറിയും. ഇത്തരം സാധനങ്ങളെ കൂട്ടിവെച്ചാൽ എന്തൊക്കെ പണിയാം?

പാഴ്ത്തുണ്ടുകളെ വിലപിടിപ്പുള്ളവയായി കരുതിയ ഒരു വലിയ കുട്ടിയുണ്ടായിരുന്നു. നെക് ചന്ദ് എന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേര്. നെക് ചന്ദ് (1924-2015) ചണ്ഡിഗഢിലെ പൊതുമരാമത്തു വകുപ്പിലെ ഒരു ദ്വോഗസ്ഥനായിരുന്നു. പാഴ്ക്കല്ലുകൾ, വളപ്പൊട്ടുകൾ, വർണക്കല്ലുകൾ, കൂപ്പിത്തുണ്ടുകൾ, സെറാമിക് കഷണങ്ങൾ, ചല്ലിക്കഷണങ്ങൾ, വാഹനങ്ങളുടെ ഭാഗങ്ങൾ, ഇലക്ട്രിക് പാഴ്ത്തുണ്ടുകൾ എന്നിവ പെറുക്കിയെടുത്ത് കൂട്ടിവെച്ചാണ് നെക് ചന്ദ് റോക്ക് ഗാർഡൻ നിർമ്മിച്ചത്. ഒന്നും രണ്ടും പോക്കറ്റുകളില്ല. ഏതാണ്ട് പതിമൂന്ന് ഏക്കറോളം സ്ഥലം നിറയ്ക്കാനുള്ള കൂപ്പിത്തുണ്ടും പിഞ്ഞാണക്കഷണങ്ങളും ഉൾപ്പെടെയുള്ള ആക്രി വസ്തുക്കളാണ് അദ്ദേഹം നഗരത്തിൽ നിന്നും ആരുമാരും കാണാതെ ചുമന്നുമാറ്റിയത്.

1947 ലെ രാജ്യവിഭജന സമയത്ത് ഇന്നത്തെ പാകിസ്ഥാനിൽ നിന്നും ഭാരതത്തിലേയ്ക്ക് ഓടിച്ചോന്നതാണ് നെക് ചന്ദിന്റെ കുടുംബം. ജന്മനാടു വിട്ടു പോരേണ്ടി വന്നൊരാൾ. കുട്ടിക്കാല സമ്പാദ്യങ്ങളായ ഗ്രാമത്തിനെക്കുറിച്ചുള്ള ഓർമകളും കളികളും കുട്ടിത്ത മനസ്സും കിനാവുകളുമെല്ലാം നെക്കിന് അയൽരാജ്യത്ത് ഇടുപോരേണ്ടി വന്നു. കയ്പു മാത്രം കടിച്ചുള്ള, പുതിയ നാട്ടിലെ അലച്ചിലുകൾ. എന്നാൽ നെക് ചന്ദിന്റെ മനസ്സു മുഴുവനും പ്രതീക്ഷകളും സ്വപ്നങ്ങളുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുട്ടിക്ക

നവകളുടെ പുനഃസൃഷ്ടിയാണ് ചണ്ഡിഗറിൽ റോക്ക് ഗാർഡനായി പുനർജനിച്ചത്.

ഒരു മുന്നൊരുക്കവുമില്ലാതെയാണ് നെക് ചന്ദ് റോക്ക് ഗാർഡന്റെ നിർമ്മിതി തുടങ്ങിയത്. ചണ്ഡിഗർ സെക്ടർ ഒന്നിലെ സഖാന തടാകത്തിനു സമീപത്തെ ഈ പ്രദേശം അന്നൊരു കാടായിരുന്നു. നവ ചണ്ഡിഗർ നഗരത്തിന്റെ നിർമ്മാണം നടക്കുന്ന വേളയിൽ ആരോരുമറിയാതെയാണ് അദ്ദേഹം ഈ വനത്തിലേയ്ക്ക് കടന്നത്. ആയിരത്തി തൊള്ളായിരത്തി അൻപത്തിയെട്ടിലാണ് പാഴ്വസ്തുക്കൾ അടുക്കിവെച്ചുകൊണ്ട് തന്റെ മാനസകേന്ദ്രത്തിന്റെ പണി തുടങ്ങിയത്. രാത്രി സമയങ്ങളിലും അവധി ദിവസങ്ങളിലും നെക് ആ കാട്ടിലെ ഒളിയിടത്തിൽ ആരുടെയും ശ്രദ്ധയിൽ പതിയാതെ എത്തി. അതീവ ശ്രദ്ധമായി തന്റെ മാനസസഞ്ചാരത്തിൽ മുഴുകി. ക്ഷിപ്രകാലങ്ങളിലും ക്ഷിപ്രകാലങ്ങളിലും ക്ഷിപ്രകാലങ്ങളിലും ക്ഷിപ്രകാലങ്ങളിലും നിന്ന് ഗായകരും പടയാളികളും കുരങ്ങന്മാരും ആന മയിലൊട്ടകങ്ങളും ജനിച്ചു. അവിടെ ഗ്രാമങ്ങളും പുഞ്ചോലകളുമൊരുക്കി. പ്രകൃതിയുമായി ചേർന്നു നിൽക്കുന്ന സാധാരണ നിർമ്മിതികൾ.

ഏതു കുട്ടിക്കളിയും ഒരു ദിവസം പുറത്തുവരുമല്ലോ. ആയിരത്തി തൊള്ളായിരത്തി എഴുപത്തിയഞ്ചിലെ ഒരു ദിവസം നെക് ചന്ദ് വി

ടിക്കപ്പെട്ടു. അനധികൃത നിർമ്മാണം നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടില്ല! പ്രാധാന്യം തിരിച്ചറിഞ്ഞ ഭരണകൂടം അതിന്റെ പൂർത്തീകരണ ദൗത്യം അദ്ദേഹത്തിനെ ഏൽപ്പിക്കുകയാണുണ്ടായത്!! അങ്ങനെ ആയിരത്തി തൊള്ളായിരത്തി എഴുപത്തിയാറിൽ റോക്ക് ഗാർഡൻ എന്ന, പാഴ് വസ്തുക്കളാൽ നിർമ്മിതമായ കൗതുകസ്ഥലം പൊതുജനങ്ങൾക്കായി തുറന്നുകൊടുത്തു. ആയിരത്തി തൊള്ളായിരത്തി എൺപത്തിനാലിൽ നെക് ചന്ദിനെ രാജ്യം പത്മശ്രീ പുരസ്കാരം നൽകി ആദരിച്ചു. തപാൽവകുപ്പ് സ്റ്റാമ്പിലും ഈ ഉദ്യാനം ഇടംപിടിച്ചത് അതിന്റെ പെരുമയുടെ സൂചകമാണ്.

അമ്പതു വർഷങ്ങൾ നീണ്ട വലിയൊരു യജ്ഞത്തിന്റെ സഫലീകരണമാണ് നമ്മളവിടെ കാണുന്നത്. റോക്ക് ഗാർഡൻ ഒരു

രാവണൻ കോട്ട പോലെയാണ്. കണ്ണുകൾ കണ്ണു വാതിലുകൾ, ഇടുക്കു വഴികൾ. അവയോരോന്നും തുറക്കുന്നത് പാഴ് വസ്തുക്കളാൽ നിർമ്മിതമായ, ആകാംക്ഷയുടെ വലിയൊരു തുറപ്പുരയിലേക്കാണ്. ഗായകർ, കോട്ടകൾ, കൊട്ടാരങ്ങൾ, രംഗശാലകൾ, കൊത്തുപ്പങ്ങൾ, കിണറുകൾ, കളിവിടുകൾ, മൃഗരൂപങ്ങൾ, വൃക്ഷങ്ങൾ, ചല്ലിക്കല്ലുകളിൽ തീർത്ത ജാലക വിരികൾ... ആകാശത്തെ മാത്രമാണ് ആ രാവണൻകോട്ടയിൽ നെക് ഒന്നും പണിയാതെ വെറുതെ വിട്ടിരിക്കുന്നത്.

ആർക്കും വേണ്ടാത്ത വസ്തുക്കളിൽ നിന്നാണ് കൗതുക രൂപങ്ങളെല്ലാം പിറന്നിരിക്കുന്നത്. രണ്ടായിരത്തിനേ മുകളിൽ പ്രതിമകളാണവിടെയുള്ളത്. വെള്ളച്ചാട്ടങ്ങൾ, വള്ളിക്കുടിലുകൾ, വൃക്ഷങ്ങൾ, പാവമ്യൂസിയം അങ്ങനെ ഏകദേശം പതിനെട്ട് ഏക്കർ വിസ്തൃതിയിൽ വളർന്ന, ഒരു കുട്ടിയുടെ വലിയ മനസ്സ് കാണികളെ സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നു. മൂന്നുകിലോമീറ്റർ ദൂരം നടന്നാസ്വദിക്കുമ്പോൾ ഏതു 'പാഠമനസ്ക'നും ഒരു കുട്ടിയായി മാറുന്നതാണ്. കണ്ണുങ്ങളുടെ മനസ്സിലെ കൗതുകം

മാത്രമാണ് പാഴ്വസ്തുക്കളുടെ ഉദ്യാനത്തിൽ നിഴലിക്കുന്നത്. റോക്ക് ഗാർഡനിൽ ഒളിച്ചിരിക്കുന്ന നെക് ചന്ദ് എന്ന ബാലനെയും കണ്ടെടുക്കാം. കൊട്ടാരവും കോട്ടയുമൊക്കെയുണ്ടെങ്കിലും നെക് ചന്ദിന്റെ സാമ്രാജ്യത്തിൽ രാജാവും രാജ്ഞിയുമൊന്നുമില്ല. വളപ്പൊട്ടുകളും സെറാമിക് കഷണങ്ങളിലും സാധാരണക്കാരുടെ രൂപങ്ങളും കുടിലുകളും മാത്രം. ഒരു കുട്ടിയുടെ മനസ്സിലെ കുട്ടിക്കാലകഥകളുടെ പുനർജനി കൂടിയാണ് റോക്ക് ഗാർഡൻ.

ഒടുവിൽ വിശാലമായ മൈതാനത്തിലെ തുറന്നു. തയ്യൽക്കടകളിൽ നിന്നും എടുത്ത

കു ആർ കോഡ് സ്കാൻ ചെയ്യൂ, നെക് ചന്ദ് റോക്ക് ഗാർഡൻ കാണൂ....